

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízдила a JUDr. Brigity Chrástilové v právní věci **žalobce: M. L.**, zastoupen JUDr. Tomášem Samkem, advokátem, se sídlem Příbram, Zahradnická 140, proti **žalovanému: Krajský úřad Karlovarského kraje**, se sídlem Karlovy Vary, Závodní 353/88, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 26. 5. 2005, č. j. 58 Ca 49/2004 - 108,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalovaný **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Ustanovenému advokátu, JUDr. Tomáši Samkovi, **se** odměna za zastupování **nepřiznává.**

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadá kasační stížností rozsudek Krajského soudu v Plzni shora označený, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 3. 2004, č. j. 1217/SZ/SD/SP/04, kterým bylo zamítnuto odvolání stěžovatele proti rozhodnutí Městského úřadu Mariánské Lázně ze dne 12. 12. 2003, č. j. SOC/PI/03/27/281 a dále rozhodnuto o stěžovatelových odvoláních proti dalším dvěma rozhodnutím Městského úřadu Mariánské Lázně z 18. 11. 2003. V žalobě na straně 43 (v soudním spise žurnalizována jako číslo listu 42 soudního spisu) uvedl, že napadá rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 3. 2004, č. j. 1217/SZ/SD/SP/04, a to samotný výrok

rozhodnutí, že se odvolání účastníků řízení zamítá a rozhodnutí Městského úřadu Mariánské Lázně ze dne 12. 12. 2003, č. j. SOC/PI/03/27/281 se potvrzuje. Uvedenými rozhodnutími správních orgánů bylo rozhodnuto o žádosti stěžovatele ze dne 6. 1. 2003 o dávku sociální péče podle zákona č. 482/1991 Sb., o sociální potřebnosti, přičemž po určitých procesních peripetiích byla stěžovateli na základě této žádosti přiznána jednorázová dávka na leden 2003 ve výši 3859 Kč, rozhodnutí nabylo právní moci 26. 3. 2004. Jako osoba společně posuzovaná byla v těchto správních aktech vzata v úvahu i M. S., jež je osobou omezenou ve způsobilosti k právním úkonům (rozsudkem Okresního soudu v Příbrami ze dne 27. 5. 1993, č. j. P 240/84 - 72, byla omezena ve způsobilosti k hospodaření s finančními prostředky do 1000 Kč - sdělení Okresního soudu v Příbrami ze dne 2. 12. 2003, č. j. O P 240/84, Krajskému úřadu Karlovarského kraje), její opatrovnici je její matka M. S.

V obsáhlé kasační stížnosti (17 stran) členěných stěžovatelem do pěti částí, stěžovatel napadá rozsudek krajského soudu proto, že krajský soud neposoudil věc podle toho, jak navrhoval stěžovatel v žalobě, zejména pak se nevyrovnal s úpravou v občanském zákoníku a v Listině základních práv a svobod, neboť rozhodnutí se dotýká majetku M. S. (jejího plného invalidního důchodu); soudu vytýká, že na věc užil pouze předpisy o sociálním zabezpečení, ačkoliv stěžovatel měl již v žalobě tvrdit, že úkony správních orgánů odporují zejména Listině základních práv a svobod a občanskému zákoníku. Rozhodnutí, kterým je přiznávána dávka sociální péče, omezuje majetek (důchod) společně posuzované osoby, ke kterému stěžovatel nemá žádná práva. Správní orgány tak příjem druhu a družky považují za společný příjem (za období společného jmění manželů), což podle stěžovatele možné není. M. S. nikdy nepožádala o žádnou dávku sociální péče, neprojevila vůli stát se účastníkem vztahů sociálního zabezpečení. Stěžovatel cituje řadu ustanovení občanského zákoníku o právních úkonech, z nichž dovozuje, že právní úkony správního orgánu byly od počátku neplatné. Dále popisuje v kasační stížnosti okolnosti dalšího rozhodování o dávkách sociální péče za období po lednu 2003. Jako důvod nezákonnosti napadených správních aktů uvádí nezákonnost získaných podkladů, jimiž rozumí čestná prohlášení opatrovnice ohledně okolností, za nichž zasílala své dceři částky jejího invalidního důchodu, neboť tato prohlášení pouze podepsala, nevyplňovala je však sama. Dále stěžovatel namítá, že soud neprováděl dokazování, jak stěžovatel v žalobě a při jednání soudu požadoval a neumožnil tak stěžovateli, aby svá tvrzení prokázal. Zákony z oblasti sociálního zabezpečení stěžovatel považuje za prováděcí předpisy (patrně k občanskému zákoníku), druh a družka nemají k sobě žádná vzájemná práva a povinnosti, jestliže jeden z nich podá žádost o dávku sociální péče, druhému z tohoto úkonu nevznikají žádná práva ani povinnosti. Zákon o životním minimu a sociální potřebnosti podle stěžovatele nejsou právně účinné vůči druhovi a družce. V kasační stížnosti uvádí, že po právní stránce nežije ve společné domácnosti s družkou, ale s přítelkyní, sice spolu trvale žijí, ale M. S. je omezena ve způsobilosti k právním úkonům a nemůže nakládat s celým svým příjmem, takže bez ohledu na skutečnost, že jej měla celý k dispozici, nebylo možno na jejich vztah aplikovat § 115 občanského zákoníku o společné domácnosti (neboť stěžovatel žije s přítelkyní, nikoliv s její opatrovnici). V kasační stížnosti stěžovatel napadá rozsudek krajského soudu i proto, že osobou na řízení zúčastněnou měla být jeho přítelkyně M. S., její opatrovnice, a to jak v postavení zákonné zástupkyně, tak sama za sebe, dále Okresní soud v Příbrami a Krajský soud v Praze. Konečně uvádí, že správní orgány nevyšly při rozhodnutí ze správně zjištěného skutkového stavu věci, neboť v době vydání rozhodnutí vychází z fikce, že společně posuzovaná osoba bude mít důchod i v tomto období, když například přítelkyně obdrží důchod 22. dne v měsíci.

Přes určitou mnohomluvnost kasační stížnosti a z ní vyplývající nepřehlednost námitek lze usoudit, že stěžovatel brojí především proti tomu, aby spolu s ním byla za leden

2003 jako společně posuzovaná brána i jeho přítelkyně (někdy ji nazývá družkou) M. S., omezená ve způsobilosti k právním úkonům, přičemž argumentuje zejména úpravou právních úkonů v občanském zákoníku, dále napadá procesní postup krajského soudu ve věci stěžovatelových návrhů na provedení dokazování, postavení osob zúčastněných na řízení a zjišťování skutkového stavu věci ve vztahu k příjmu M. S., kterým je plný invalidní důchod, a ve vztahu k užití čestných prohlášení opatrovnice jeho přítelkyně jako zákonných podkladů pro rozhodnutí.

Ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl žalovaný, že je přesvědčen, že při svém rozhodování respektoval veškeré normy sociálního zabezpečení, normy procesní i obecné právní předpisy.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu vázán rozsahem a důvody kasační stížnosti (§ 109 zákona č. 150/2005 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“) a shledal ji nedůvodnou. Předně byl ovšem nucen konstatovat, že stěžovatel uvedl v kasační stížnosti některé námitky, které neučinil předmětem přezkumu krajským soudem, ač tak nepochybně učinit mohl, a v tomto rozsahu jde o námitky uplatňované nepřípustně poprvé v řízení před Nejvyšším správním soudem (§ 104 odst. 4 s. ř. s.). Kasační stížnost je oprávněným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu, přičemž úlohou Nejvyššího správního soudu je přezkoumat postup krajského soudu, nikoliv nalézat o námitkách, které stěžovatel v řízení o žalobě neuplatnil, ač tak učinit mohl. Přestože žaloba podaná u krajského soudu měla 42 (či 43 stran) a směřovala proti rozhodnutí o dávce sociální péče určené na leden 2003, neobsahuje některé námitky uplatněné poprvé až v kasační stížnosti; z tohoto hlediska se Nejvyšší správní soud nemůže zejména zaobírat a vyslovit k otázkám spojeným s příjmem M. S. v lednu 2003, termínu výplaty jejího důchodu a souvislosti s přiznanou dávkou stěžovateli na leden 2003. Tyto souvislosti totiž stěžovatel přes značnou obsáhlou žalobu a rozsáhlé popisy správních řízení předmětem přezkumu u krajského soudu neučinil, a proto ani zdejší soud se nemůže vyslovit k právním souvislostem, jež v této souvislosti mohou vyvstávat. V tomto ohledu jde tedy o námitku uplatněnou nepřípustně.

Ze správních spisů orgánů I. i II. stupně a soudního spisu vyplývají pro posuzovanou věc následující rozhodné skutečnosti:

Stěžovatel požádal 6. 1. 2003 o dávku sociální potřebnosti a v čestném prohlášení z téhož dne uvedl, že nežije ve společné domácnosti s družkou, neboť za přítelkyni má osobu zbavenou způsobilosti k právním úkonům, a tato přítelkyně nemůže být družkou z hlediska zákona o sociální potřebnosti, neboť nemůže nakládat se svým příjmem (důchodem z důchodového pojištění). Protokol o jednání na Městském úřadě v Mariánských Lázních ze dne 6. 1. 2003 uvádí, že stěžovatel vypověděl, že M. S. je u něho na návštěvě od března 2002 průběžně, od září 2002 je u něj na návštěvě denně na U. (ubytovna – pozn. NSS), na úhradu výdajů na bydlení nijak nepřispívá, nemá z čeho, sama se živí z důchodu, který jí posílá její opatrovník. Bydlí u stěžovatele, protože je jeho přítelkyní (ve vyjádření v protokole pak stěžovatel napadl slovo „bydlí“, jedná se o návštěvu, a ne bydlení). L. I. a. s., ubytovna U., potvrdily dne 10. 1. 2003, že stěžovatel je ubytován od 1. 9. 2002 na ubytovně U. se slečnou M. S., na dvoulůžkovém pokoji č., každý disponuje svým klíčem od pokoje. Zaměstnanci Městského úřadu Mariánské Lázně provedli dne 10. 1. 2003 šetření v domácnosti žadatele o dávku sociální péče, přičemž v 8.15 hod. zjistili v pokoji č. ubytovny U., že jde o dvoulůžkový pokoj s předsíňkou a vlastním sociálním zařízením, v pokoji byla přítomna M. S. oblečená v pyžamu a snídala, společné dvoulůžko nebylo ustláno. M. S. na

dotaz zaměstnanců městského úřadu vypověděla, že se stěžovatelem bydlí na této ubytovně od té doby, co si ji pronajal, s ústním souhlasem své opatrovnice, opatrovnice jí posílá každý měsíc celý její důchod, z důchodu žije a podílí se na chodu domácnosti. Vaří stěžovatel. Před příchodem na tuto ubytovnu bydlela se stěžovatelem u jeho matky, to však nevyhovovalo, se svou matkou si nerozumí, proto musela odejít ze svého trvalého bydliště, kde s ní předtím bydlel i stěžovatel.

Dne 24. 2. 2003 sdělil orgánu I. stupně vedoucí odboru sociálních věcí a zdravotnictví Městského úřadu Příbram, že k soužití stěžovatele a M. S. uvedla tomuto úřadu opatrovnice M. S. (její matka), že vztah její dcery se stěžovatelem je dlouhodobý, stěžovatel hospodařil s penězi, zajišťoval vše potřebné pro domácnost, platil nájem, nakupoval, vařil, kladem mělo být to, že dcera přestala pít, když zůstane sama, uchýlí se k alkoholu. K žádosti Městského úřadu v Mariánských Lázních vyslechl Okresní soud v Příbrami opatrovnici M. S. a ve svém sdělení ze dne 14. 7. 2003, č. j. OP 240/84, uvedl, že invalidní důchod dostává M. S. od své matky - opatrovnice po částech každý měsíc celý. Soud uvedl, že má za to, že opatrovnice tak nesplní své povinnosti zcela bez závad, ale s ohledem na složité okolnosti případu neshledává důvod ke změně opatrovnictví.

Ve správním spise žalovaného je založen rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 7. 5. 1996, č. j. 23 Co 171/96 - 140, kterým byl změněn rozsudek Okresního soudu v Příbrami ze dne 7. 12. 1995, č. j. P 240/84 - 121 tak, že se navrhovatelce M. S., povoluje uzavřít manželství s M. L., (tedy stěžovatelem). V odůvodnění tohoto rozsudku lze číst, že navrhovatelka uvedla, že již delší dobu žije se stěžovatelem ve společné domácnosti, je naplňována ekonomická funkce, vedou společnou domácnost, k jejímuž chodu značnou měrou sama přispívá. Z odůvodnění rozsudku dále plyne, že M. S. se seznámila se stěžovatelem 14. 4. 1992 v P. 1., v roce 1993 bydlela se stěžovatelem u jeho matky, od roku 1994 bydleli u matky M. S. Stěžovatel tehdy uvedl, že pro navrhovatelku vaří, ta vykonává drobné práce, úklid a pere. Krajský soud v Praze tehdy dospěl k závěru, že stav, který stěžovatel a M. S. mezi sebou vytvořili, je slučitelný s funkcemi manželství, jako je funkce výchovná a ekonomická, a i při vědomí, že nemohou založit rodinu, neshledal překážek, pro které by nemohl povolit uzavření manželství.

Ze správního spisu rovněž plyne, že stěžovatel byl v době od roku 1995 do roku 2002 hlášen k trvalému pobytu na adrese u M. S. v bytě její matky, od 8. 1. 2002 byl hlášen na adrese v bytě své matky.

Náklady na nájemné na ubytovně U., kde se stěžovatel a M. S. zdržovali od září 2002, činily v lednu 2003 částku 4282 Kč.

Městský úřad v Mariánských Lázních dne 28. 2. 2003 pod č. j. SOC/PI/03/27/281 rozhodl, že stěžovateli přiznává na období od 1. 1. 2003 do 31. 1. 2003 jednorázovou peněžitou dávku sociální péče ve výši 3859 Kč, přičemž přihlédl k doloženým skutečným výdajům na bydlení, doporučil však stěžovateli vyhledat levnější ubytování. Po řadě procesních dějů pak bylo řízení o žádosti o dávku na leden 2003 skončeno rozhodnutím žalovaného ze dne 22. 3. 2004, č. j. 1217/SZ/SD/SP/04, které nabylo právní moci 26. 3. 2004, kterým bylo k odvolání stěžovatele i M. S. potvrzeno rozhodnutí orgánu I. stupně ze dne 12. 12. 2003, č. j. SOC/PI/03/27/281, jímž byla na toto období stěžovateli přiznána jednorázová dávka v částce 3859 Kč; za společně posuzovanou osobu vzal orgán I. stupně též M. S., neboť vzal za prokázané, že stěžovatel s ní vede společnou domácnost, trvale spolu žijí, společně hospodaří a její příjem (plný invalidní důchod v částce 5663 Kč) proto zohlednil při stanovení

výše dávky; životní minimum tehdy pro tyto společně posuzované osoby činilo 9522 Kč, přičemž bylo přihlédnuto jak k potřebě dietního stravování stěžovatele, tak ke skutečným nákladům na bydlení na ubytovně U., k doplnění příjmu těchto společně posuzovaných osob tedy byla určena jednorázová dávka ve výši 3859 Kč.

Krajský soud v Plzni zamítl stěžovatelovu žalobu, kterou se domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného a vrácení věci k dalšímu řízení. Těžiště námitek tkvělo v odmítnutí závěru správních orgánů obou stupňů, že M. S. je společně posuzovanou osobou se stěžovatelem pro účely dávek sociální potřebnosti; krajský soud především zdůraznil, že s ohledem na navrhovaný petit a rozsah žalobních námitek směřujících proti rozhodnutí o dávce na leden 2003, nemůže se zaobírat řadou procesních dějů vázících se k pozdějším obdobím či předchozím obdobím (stěžovatel v žalobě obsáhle tyto děje popisoval). Soud citoval příslušná ustanovení předpisů o sociálním zabezpečení, z nichž především na věc aplikoval zákon o sociální potřebnosti (č. 482/1991 Sb.) ve souvztažnostech k zákonu o životním minimu (č. 463/1991 Sb.). Za společně posuzované osoby pro účely dávek upravených těmito předpisy se považují osoby, kterými jsou druh a družka, pokud spolu trvale žijí a společně uhrazují náklady na svoje potřeby. Soud dovodil, že jde o vztah muže a ženy, kteří spolu trvale žijí a společně uhrazují náklady na své potřeby při vedení společné domácnosti trvající alespoň po dobu tří měsíců. Jsou-li určité osoby takto ex lege ze zákona společně posuzovány, porovnává se úhrn jejich příjmů v daném období a úhrn částek životního minima, přičemž jednorázové či peněžité dávky se poskytují k doplnění příjmu všech společně posuzovaných osob. Soud ve svých závěrech uvedl, že M. S., byť omezená ve způsobilosti k právním úkonům, může žít v domácnosti se stěžovatelem, měla k dispozici celou částku svého invalidního důchodu a bylo namístě hodnotit tuto částku jako příjem započitatelný pro nárok na dávku sociální péče stěžovatele, neboť M. S. splňovala hlediska pro osobu společně posuzovanou. Krajský soud neshledal pochybení ani pokud jde o utváření podkladů pro rozhodnutí ze strany správních orgánů obou stupňů, které postupovaly v součinnosti s dožádaným správním orgánem (Městský úřad Příbram) v místě trvalého bydliště opatrovnice. Pochybení neshledal ani pokud jde o období, kdy byly získávány podklady od opatrovnice M. S., neboť jako osoba společně posuzovaná byla M. S. v důsledku nápravy provedené žalovaným vzata do řízení jako účastnice a z tohoto pohledu tvořilo pak řízení jeden celek. Krajský soud nevyhověl návrhu stěžovatele na provedení řady důkazů týkajících se správního řízení, dále trestního řízení, řízení na ochranu osobnosti, dále výslechy svědků, pracovníků správních orgánů všech stupňů, příslušníků policie, státní zástupkyně. Soud návrhy na provedení dalšího dokazování zamítl, neboť věc posuzoval podle skutkového stavu ke dni vydání napadeného správního aktu, a pokud jde o obsah správního spisu, soud přezkoumává zákonnost napadeného rozhodnutí právě na základě obsahu správních spisů, jejichž obsah byl v řízení při jednání soudu sdělen.

V posuzované věci jde o rozhodnutí o žádosti o dávku sociální péče, konkrétně pak na období od 1. 1. do 31. 1. 2003. Právní úprava poskytování těchto dávek byla příslušně vyložena krajským soudem; zákon o sociální potřebnosti (č. 482/1991 Sb.) i zákon o životním minimu (č. 463/1991 Sb.) jako samotný základ vymezení osobního rozsahu normy staví pojem osob společně posuzovaných. Náš systém pomoci v hmotné nouzi je tedy založen na tom, že není rozhodující kolik osob o dávku požádá, a jen těm je dávka individuálně určena právě jen pro ně přiznávána, nýbrž posuzuje se taxativně zákonem vymezený okruh osob společně; to především znamená, že se posuzují společně jejich příjmy, ale musejí všichni splňovat i ostatní podmínky stanovené zákonem. Společným definičním znakem těchto osob je, že spolu trvale žijí a společně uhrazují náklady na své potřeby (§ 4 odst. 1 zákona č. 463/1991 Sb.). Mezi tyto osoby zařadil citovaný zákon i druhu a družku,

za podmínky, že žije s oprávněnou osobou či společně posuzovanou osobou alespoň tři měsíce. Podle § 4 odst. 2 zákona č. 482/1991 Sb. se peněžité dávky poskytují k doplnění příjmu všech společně posuzovaných osob. Ze shromážděných skutkových podkladů správními orgány obou stupňů zřetelně plyne, že stěžovatel a M. S. spolu dlouhodobě žijí, již v roce 1996 soud vyslovil souhlas s uzavřením manželství, přičemž již tehdy konstatoval, že vedou společnou domácnost. O žádné změně v tomto směru nesvědčí ani podklady shora uvedené, jež dokládají, že takto žili i v období podzimu 2002 na ubytovně U. V tomto ohledu nemůže sehrát zásadní roli fakt, že M. S. je omezena ve způsobilosti k právním úkonům; v lednu 2003 disponovala celou částkou svého invalidního důchodu, a není rozhodující, zda některé její občanskoprávní úkony, pokud by překročila rozsah omezení způsobilosti, byly perfektní. Samotný fakt omezení ve způsobilosti k právním úkonům nemůže ze samé povahy vést k nemožnosti vůbec s kýmkoli společně uhrazovat náklady na své potřeby; z dokazování provedeného správními orgány nijak nevyplynulo, že by stěžovatel a M. S. přesně oddělovali náklady na provoz jejich společného života, nýbrž provedený okruh důkazů citovaných shora a vyčerpávajícím způsobem uvedený v rozsudku krajského soudu svědčí pro to, že řadu let hospodařili společně bez rozlišování, o čí příjmy se jedná. Stěžovatel opakovaně ve svých čestných prohlášeních uváděl, že nežije s družkou, že jeho přítelkyně je u něj na návštěvě, pak by ovšem taková „vzájemná návštěva“ trvala patrně soustavně od roku 1993, kdy začali žít společně, což tvrdili v řízení o povolení uzavřít manželství. Stěžovatel je dlouhodobě nezaměstnaný a jeho příjmem podle správních spisů byly pouze dávky sociální péče, M. S. je požitatelkou plného invalidního důchodu. Stěžovatel v řízení správním přes řadu obsáhlých podání nevyužil možnosti nabízené § 33 správního řádu účinného v době vydání napadeného správního aktu a nepředložil ani nenavrhoval důkazy, jimiž by bylo lze vyvrátit důkazní situaci shromážděnou správními orgány obou stupňů ve věci soužití s M. S. Sociální zabezpečení je autonomní součástí veřejného práva, jež upravuje právní vztahy specifickými způsoby; lidské životy se neodehrávají pouze v rámci přesně vymezených struktur práva občanského a rodinného – právo sociálního zabezpečení pak musí a může reagovat i na různé životní situace, jež fakticky běžně nastávají a upravuje je tak, aby z veřejných zdrojů nebyly finanční prostředky, soustředěné daňovými poplatníky, vynakládány nehospodárně a neúčelně.

Nejvyšší správní soud podřadil námitku stěžovatele směřující k možnosti vzít osobu omezenou ve způsobilosti k právním úkonům jako společně posuzovanou pro účely sociální potřeby pod § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. (nesprávné právní posouzení věci krajským soudem), neshledal však tuto námitku ze shora uvedených příčin důvodnou. Obsáhlé argumentace stěžovatele úpravou úkonů v občanském zákoníku pro posouzení věci nejsou relevantními. Na rozhodnutí správních orgánů pak vůbec tato ustanovení nedopadají (správní akty nejsou úkony ve smyslu občanského zákoníku a jejich vady se poměřují normami práva správního). Vady úkonů účastníků řízení o dávku sociální péče by mohly být poměřovány v důsledku odkazu v § 127 zákona o sociálním zabezpečení úpravou občanskoprávní, ovšem o žádnou takovou situaci, kdy by bylo třeba tak učinit, se v projednávané věci nejednalo.

Důvodnou není ani námitka vztahující se k tvrzeným vadám řízení před správním orgánem (§ 103 odst. 1 písm. b/ s. ř. s.), jež měla spočívat v tom, že správní orgán vzal v potaz čestná prohlášení, jež za M. S. učinila její opatrovnice v době, kdy s ní správní orgán I. stupně nejednal jako s účastníkem řízení. Krajský soud správně vyložil, že řízení správní tvoří před orgány obou stupňů jeden celek, že procesní pochybení bylo zhojeno postupem orgánu II. stupně, a že k žádné nezákonnosti při získávání podkladů pro rozhodnutí nedošlo.

Nejvyšší správní soud neshledal žádné pochybení v postupu krajského soudu, pokud šlo o návrhy stěžovatele na další dokazování (§ 103 odst. 1 písm. d/ s. ř. s.). Rozsah a nutnost skutkových zjištění plyne z práva hmotného; v projednávané věci šlo na místě prvním o dokazování skutečností, že stěžovatel a M. S. spolu trvale žijí alespoň tři měsíce a společně uhrazují náklady na své potřeby, vzato k datu žádosti 6. 1. 2003. Potřebná skutková zjištění byla doložena obsahem správních spisů a žádný z návrhů vznesených stěžovatelem nebyl s to přinést k tomuto okruhu otázek nová fakta. Proto bylo právem soudu návrhy na dokazování zamítnout; krajský soud se vady řízení, jež by bývala mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí ve věci samé, nedopustil.

Stěžovateli nutno sice dát za pravdu, že osobou na řízení zúčastněnou před krajským soudem byla i M. S. (kterou by bývala musela zastupovat její opatrovnice), a že s ní soud takto nejednal, nutno ovšem vidět, že stěžovatel jako žalobce osoby na řízení zúčastněné neoznačil, ač mu tak ukládá s. ř. s. (§ 34 odst. 2 s. ř. s.) – to ovšem nemá pro posouzení věci klíčový význam. Za rozhodující nutno mít to, že byť k této vadě řízení došlo, nemohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí, neboť případným zrušením napadeného správního rozhodnutí ve smyslu navrženého výroku rozsudku v žalobě by bývala nebyla nijak přímo dotčena (srov. § 34 odst. 1 s. ř. s.). K uplatnění svých práv pak M. S. měla všechny procesní možnosti; že jich nevyužila, je jiná otázka. V tomto ohledu tedy stěžovatel v řízení o kasační stížnosti nehájí ani tak svá práva, jako práva osoby jiné, k čemuž správní soudnictví obecně neslouží – ostatně mohl kdykoliv v průběhu řízení před krajským soudem osobu na řízení zúčastněnou označit a neučinil tak. V okruhu osob, jež v kasační stížnosti za zúčastněné označuje, se však stěžovatel mylí, není jí ani opatrovnice, ani soudy. Opatrovnice nebyla přímo dotčena ve svých právech a povinnostech správním aktem a u soudů už vůbec pojmově taková situace nemůže nastat. Tato dílčí vada řízení před krajským soudem tedy nemohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí.

Poněvadž kasační stížnost byla shledána nedůvodnou, Nejvyšší správní soud ji zamítl (§ 110 s. ř. s.).

O nákladech řízení bylo rozhodnuto v souladu s ustanovením § 60 odst. 1, 2 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení úspěšný, proto právo na náhradu nákladů řízení nemá, žalovanému, ač procesně úspěšnému, s. ř. s. takové právo nepřiznává v § 60 odst. 2. Hotové výdaje a odměnu za zastupování hradí v případě ustanoveného advokáta stát (§ 35 odst. 8 s. ř. s.); v projednávané věci však ustanovený advokát ani k výzvě zdejšího soudu nespecifikoval úkony, jež ve věci učinil a ze soudního spisu žádné takové úkony neplynou. Proto bylo rozhodnuto, že se ustanovenému advokátu odměna za zastupování nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. září 2006

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu